

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NOVÁ PAKA, HUSITSKÁ 1695
absolventská práce

(Ne)zapomenuté pomníky

Michal Kozák

Vedoucí absolventské práce: Mgr. Šárka Polmanová

Předmět: Dějepis

Školní rok: 2017 - 2018

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a materiálů. Všechny použité zdroje jsem citoval. Souhlasím s tím, aby má absolventská práce byla k dispozici zájemcům o její studium.

V Nové Pace dne 14. 6. 2018

Michal Kozák

Obsah

1. Úvod	4
1.1. Proč jsem si vybral toto téma	4
1.2. Cíl mé absolventské práce	4
2. Postup	4
2.1. Vytipování vojenských pietních míst.....	4
2.2. Hledání vojenských pietních míst v terénu	5
2.3. Pořízení fotografií	5
2.4. Seznam nalezených vojenských pietních míst	7
2.5. Příprava dat.....	8
2.6. Přidání na internetové stránky.....	9
3. Závěr	10
4. Seznam zdrojů a důležité odkazy	11

1. Úvod

1.1. Proč jsem si vybral toto téma

Téma (Ne)zapomenuté pomníky jsem si vybral, protože se zajímám o historii a navíc si tento rok připomínáme 100 let od konce první světové války. Rád také jezdím na kole, čehož jsem při hledání vojenských pietních míst využil.

1.2. Cíl mé absolventské práce

Mým cílem bylo zdokumentovat pomníky a další vojenská pietní místa v Nové Pace a jejím okolí. Dalším krokem bylo jejich umístění na internetové stránky, kde si je bude moci každý prohlédnout.

2. Postup

2.1. Vytipování vojenských pietních míst

Začal jsem tím, že jsem si vytipoval místa, kde by se pomníky mohly nacházet. Použil jsem mnoho různých způsobů. O některých pomnících jsem již na počátku věděl, na další mě upozornil spolužák Martin nebo někdo z mé rodiny. Další možností bylo pracování s internetovou mapou. Využil jsem [Mapy.cz](http://mapy.cz) (mapy.cz/zakladni), kde jsou pomníky označeny značkou (obr. 1 a 2). Ne všechny vyznačené pomníky ale připomínají válečné oběti nebo události, a tak tento způsob nebyl příliš spolehlivý. Dalším způsobem bylo vyhledávání na portálu Centrální evidence válečných hrobů vedené Ministerstvem obrany České republiky (evidencevh.army.cz), který část pomníků eviduje.

Obr. 1

Obr. 2

2.2. Hledání vojenských pietních míst v terénu

Místa jsem se vydával hledat společně s bratrem Lukášem a dalšími kamarády. Některá, předem vytipovaná, jsme našli bez obtíží, některá nám pomohli najít ochotní lidé, které jsme oslovili. Často jsme projížděli okolní vesnice a doufali, že nějaký pomník najdeme. Stavovali jsme se u hřbitovů, na návších nebo na jiných místech, která jsem předem na mapě vybral.

2.3. Pořízení fotografií

Po nález vojenského pietního místa jsem ho vyfotil z několika vzdáleností. Na pomníku jsem hledal jméno jeho autora nebo další prvky a nápisy, které s pomníkem souvisely.

Na ukázkách fotografií je pomník Obětem prvního a druhého odboje v Nové Pace.

Obr. 3
Pomník z dálky

Obr. 4
Celý pomník zblízka

Obr. 5
Detail ze přední strany

Obr. 6
Detail ze zadní strany

Obr. 7
Detailní pohled z levé a pravé strany

Obr. 8

Obr. 9

Obr. 10
Detailní pohled z pravé strany

Obr. 11
Detail jména autorky

2.4. Seznam nalezených vojenských pietních míst

Většina nalezených pomníků se nacházela v Královéhradeckém kraji v okrese Jičín, jelikož se ale Nová Paka nachází nedaleko hranic se sousedním krajem Libereckým, tak jsem našel i několik pomníků v okrese Semily.

V seznamu nejsou některé pomníky, které se nachází v Nové Pace a těsné blízkosti, protože je na stránkách již zveřejnil někdo jiný.

Královéhradecký kraj, okres Jičín	
Nová Paka	Pomník Obětem prvního a druhého odboje
	Památník Obětem 1. světové války
	Pamětní deska Josefu Koubovi
	Pamětní deska Obětem květnové revoluce
Stará Paka	Pomník Obětem 1. světové války
	Pomník Obětem 2. světové války
	Pomník sovětským pilotům
Brdo	Pomník Obětem 1. světové války
Karlov	Pomník Obětem 1. světové války

Podlevín	Pomník Obětem 1. a 2. světové války
Štikov	Pomník Obětem 1. světové války
Vrchovina	Pomník Obětem 1. a 2. světové války
Pecka	Pomník Obětem 1. světové války
Kal	Pomník Obětem 1. světové války
Vidochov	Pomník padlým
Choteč	Pomník Obětem 1. světové války
Hřídolec	Pomník posádce spojeneckého bombardéru
Liberecký kraj, okres Semily	
Tamplé	Pomník Miroslavu Řehákovi a Václavu Markovi
Nedaříž	Pamětní deska Josefu Glosovi a Johannu Dreklarovi
Levínská Olešnice	Pomník Obětem 1. světové války
Nová Ves n. P.	Pomník Obětem 1. světové války

2.5. Příprava dat

Před přidáním pomníků na internetové stránky jsem připravil data, která jsem určil přepsáním z fotografií a při práci s mapou. K pomníkům, které se na stránce nenacházely, jsem určil:

1. Název
2. Kraj a okres
3. Obec a umístění v obci
4. Nápis
5. Poznámka
6. Souřadnice
7. Autor a datum pořízení fotografií

Na příkladu je pomník Obětem 1. a 2. světové války v Podlevíně.

1. Pomník Obětem 1. a 2. světové války
2. Královéhradecký kraj, okres Jičín

3. Podlevín, před hřbitovem

4. 1914 – 1918

PAMÁTCE PADLÝM VE SVĚTOVÉ VÁLCE

HYLMAR JOSEF *1892 +1914

HYLMAR FRANTIŠEK *1883 +1915

JIRKO FRANTIŠEK *1892 +1914

JIRUTKA OTA *1893 +1918

LAZÁK ANTONÍN *1876 +1915

PAVEL FRANTIŠEK *1884 +1914

TOMÁŠ JOSEF *1897 +1917

VĚCHET VÁCLAV *1885 +1914

VLACH FRANTIŠEK *1874 +1915

OBĚŤ II. SVĚTOVÉ VÁLKY

JAN TAUCHMAN *12. 5. 1893 PADL 3. 5. 1945

5. Autorem pomníku je J. Stehlík z Lomnice nad Popelkou.

6. 50°30'32.653"N, 15°31'17.441"E

7. Michal Kozák, 21. 4. 2018

Druhým krokem v přípravě dat bylo rozřídění fotografií. Vybral jsem ke každému pomníku ty nejlepší a pojmenoval je tak, aby byly přehledné.

Na příkladu jsou názvy fotografií památníku 1. světové války v Nové Pace.

Nova_Paka_002_detail1, Nova_Paka_002_detail2, Nova_Paka_002_detail3.

2.6. Přidání na internetové stránky

Dalším krokem bylo přidání vojenských pietních míst na internetové stránky. První stránka Spolek pro vojenská pietní místa (vets.cz) je zaměřena na všechny pomníky připomínající události a oběti války 1866, 1. světové války, 2. světové války, okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy a 3. odboje.

Přidání na tuto stránku jsem provedl prostřednictvím vkladače Jiřího Porteše. Fotografie jsem předal přes stránku Letecká pošta (leteckaposta.cz), protože zabíraly příliš mnoho místa. Textový dokument s daty a odkazy na Leteckou poštu jsem mu poslal přes e-mail.

Na tuto stránku jsem přidal 10 vojenských pietních míst z okresu Jičín a 2 vojenská pietní místa z okresu Semily.

Druhou stránkou je Národní pedagogické muzeum a knihovna Jana Amose Komenského, část 1. světová válka a vznik Československa (1914-1918.npmk.cz). Na této stránce jsem se zapojil do výzvy (Ne)zapomenuté pomníky, která dala jméno i mé absolventské práci. Pomníky připomínající události a oběti první světové války se na této stránce přidávají do interaktivní mapy. Vkládání na tuto mapu je mnohem jednodušší než na předchozí stránku. Formulář se skládá pouze ze jména vkladatele, informačního e-mailu, města, ulice, PSČ, fotografií a GPS souřadnicí. Zjednodušením je hlavně to, že se nemusí nápis z pomníku opisovat. Při vkládání jsem komunikoval s paní Natašou Vavruškovou, která byla stejně jako pan Jiří velice vstřícná.

Na druhou stránku jsem přidal 11 vojenských pietních míst z okresu Jičín a 3 vojenská pietní místa z okresu Semily.

3. Závěr

Absolventská práce mě obohatila o nové zkušenosti, které určitě využiju v dalším studiu. Zlepšil jsem se v práci s aplikací Word a navázal jsem e-mailovou komunikaci se starostkou obce Levínská Olešnice Zdenkou Noskovou. S její pomocí jsem zjistil informace, které mi pomohly v objasnění záhady pomníku bez desky se jmény padlých vojáků. Deska se v současné době opravuje u příležitosti stého výročí vzniku Československé republiky. Zajímavou zkušeností bylo i přepsat nápis v azbuce z pomníku sovětským pilotům na Staropackých horách. Velmi si vážím nabídky pana Jiřího Porteše na udělení oprávnění pro vstup do databáze.

Chtěl bych poděkovat Lukáši Kozákovi, Martinu Jindřiškovi, Jirkovi Kopeckému, Štěpánu Kundríkovi a Jarmil Šolcovi, že mě doprovázeli na mých cestách, při kterých jsem hledal vojenská pietní místa.

Dále bych chtěl poděkovat paní učitelce Polmanové za pomoc a za vedení mé absolventské práce.

4. Seznam zdrojů a důležité odkazy

Zdroje obrázků:

- Obrázky 1 a 2 jsou z mapy.cz.
- Obrázky 3 až 11 jsou vlastní fotografie.

Důležité odkazy na stránky zmíněné v práci:

- Centrální evidence válečných hrobů Ministerstva obrany České republiky, mapa lokalit
<http://evidencevh.army.cz/Evidence/mapa-lokalit>
- Letecká pošta
<http://leteckaposta.cz/>
- Spolek pro vojenská pietní místa, okres Jičín
<https://www.vets.cz/vpm/mista/okres/19-jicin/>
- Spolek pro vojenská pietní místa, okres Semily
<https://www.vets.cz/vpm/mista/okres/26-semily/>
- Národní pedagogické muzeum a knihovna Jana Amose Komenského, část 1. světová válka a vznik Československa, výzva (Ne)zapomenuté pomníky, interaktivní mapa
<http://1914-1918.npmk.cz/node/78>